

Arbetsplan

Junibackens förskola

2022/2023

Innehåll

Inledning	3	
Junibackens förskola		3
Kontaktuppgifter	3	
Organisation	4	
Värdegrund Kinda kommun		4
Barnsyn	5	
Arbetsätt	5	
Lärmiljöer	6	
Introduktion	7	
Rutiner	7	
Dagsschema	7	
Hej/Hejdå	8	
Måltider	8	
Vila	8	
Blöjbyte/toalett	8	
Tamburen	9	
Läroplanen		9
1. Förskolans värdegrund och uppdrag		9
2. Mål och riktlinjer	15	
2.1 NORMER OCH VÄRDEN		15
2.2 OMSORG, UTVECKLING OCH LÄRANDE		17
2.3 BARNES DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE		21
2.4 FÖRSKOLA OCH HEM		22
2.5 ÖVERGÅNG OCH SAMVERKAN		23
2.6 UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING OCH UTVECKLING		23
2.7 FÖRSKOLLÄRARENS ANSVAR I UNDERVISNINGEN		24
2.8 REKTORNS ANSVAR	25	

Inledning

Detta dokument är framarbetat av arbetslaget på Junibackens förskola. Det bygger på

- Skollagen
- Läroplan för förskolan Lpfö18
- FN:s konvention om barns rättigheter
- Kommunens värdegrund
- Junibackens plan mot diskriminering & kränkande behandling

Genom diskussioner och reflektioner i arbetslaget har vi formulerat hur vi bedriver utbildning på Junibackens förskola utifrån våra styrdokument. I arbetsplanen beskriver vi hur vi tolkar vårt uppdrag och omsätter det i praktiken och hur vi arbetar för att nå målen.

Junibackens förskola

Junibackens förskola ligger i Rimforsa i Kinda Kommun. I samhället finns totalt fyra förskolor. Junibackens förskola ligger centralt bredvid Rimforsa skola. Vi har gångavstånd till skog och sjö. På Junibacken har vi 44 stycken barn inskrivna i åldrarna 1-4 år. Förskolan motsvarar storleksmässigt två avdelningar, men i vårt arbetssätt ser vi oss som *ett* arbetslag och vi samarbetar kring alla barn. Vi är 10 stycken pedagoger. Förskolan Junibacken har ett mottagningskök och maten tillagas på förskolan Björkliden.

Vi tycker att det är viktigt att barnen ser att vuxna kan samarbeta och ha roligt tillsammans, det smittar av sig. Vi är otroligt viktiga förebilder.

Kontaktuppgifter

Junibackens förskola

Skolvägen 10

590 43 Rimforsa

Tel 0494-19346

Mobil 076-1339346

Mejl junibacken@kinda.se

Hemsida www.kinda.se

Rektor Susanne Andersson, tel 0494-19480, 0703919321

Biträdande rektor Eva Petersson, tel 0494-19490, 0702770598

Organisation

Bildningsförvaltningen i Kinda kommun leds av en förvaltningschef.

Junibackens förskola ingår i Rimforsa förskolor som leds av en rektor tillsammans med en biträdande rektor.

På förskolan arbetar förskollärare och barnskötare. Det finns vaktmästare och lokalvårdare som är knutna till förskolan.

Förskollärare ansvarar för det pedagogiska innehållet i undervisningen och leder de målstyrda processerna. Hela arbetslaget genomför utbildningen gemensamt.

En förskollärare per förskola är kvalitets och utvecklingsledare och de träffas i kvalitets och utvecklingsgruppen, där även rektor och biträdande rektor ingår.

Rimforsa förskolor samarbetar med förskolans resursteam som ingår i kommunens elevhälsa.

Värdegrund Kinda kommun

Framåtanda ska få Kinda kommun att utvecklas. Det är viktigt att vi:

- ser möjligheter
- vågar tänka nytt
- har ett tillåtande klimat
- reflekterar och hittar nya idéer
- ser förändring som utveckling
- välkomnar samarbete

Ansvarskänsla är viktigt för oss i Kinda kommun. Vi har ansvar för dem vi arbetar för, arbetsgivaren och oss själva. Till ansvarskänslan hör också att:

- dela med sig av information
- söka information
- göra rätt saker i rätt tid
- jobba tillsammans
- jobba på lång och kort sikt
- ta ansvar efter sin roll, både anställda och politiker

Även **dialogen** är viktig. Vi ska:

- vara tydliga mot varandra
- föra tvåvägskommunikation
- ge klara besked
- ha en öppen organisation och kommunikation
- visa respekt för dem vi jobbar med och för

Barnsyn

Rimforsa förskolor har en barnsyn som grundar sig i uppfattningen att barn är kompetenta, aktiva och har en egen lust och nyfikenhet att lära. Barn är samtidigt i behov av vuxnas stöd och vägledning för att utveckla fler kompetenser och för sin omsorg.

Det trygga barnet – trygghet är grunden i förskolans utbildning och en förutsättning för lärande. Att få sina behov tillgodosedda, uppleva sig vara en viktig del av förskolans gemenskap och bli sedd varje dag är viktigt för att känna trygghet.

Det respekterade barnet – alla barn och deras olikheter är lika värdefulla. Att få uttrycka sina känslor och åsikter och bli lyssnad på är en del av att bli respekterad.

Det kompetenta barnet – barn har olika styrkor, kunskaper och erfarenheter. Vi ska möta varje barn där det befinner sig i sin utveckling och utmana vidare.

Det forskande barnet – barn är vetgiriga, kreativa och fantasifulla. Det uppmuntras och tas tillvara, liksom deras intressen. Barn lär och utvecklas enskilt och i samspel med andra barn och vuxna.

Arbetsätt

Förskolan ska erbjuda utbildning som bidrar till omsorg, lärande och utveckling för alla barn. Trygghet, nyfikenhet och glädje är grunden för lärande i vårt arbetsätt. Omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet och är något som pågår under hela dagen. Vi följer en klar och tydlig struktur under hela dagen. Barns lärande sker vid både planerade och spontana tillfällen. Vi i arbetslaget har ett medvetet förhållningssätt som grundar sig i våra styrdokument. Vi i arbetslaget diskuterar och reflekterar kontinuerligt hur vi ska förhålla oss i olika situationer. Vi arbetar språkutvecklande under hela dagen. Vi är medvetna om hur vi uttrycker oss och kommunicerar med barn och vuxna. Vi använder ett beskrivande språk, förklarar och berättar. Vi ställer öppna frågor för att utmana och bidra till samtal.

I vårt systematiska kvalitetsarbete utgår vi ifrån gemensamma prioriterade mål från Lpfö -18. Vi väljer ut läroplansmål som vi arbetar med att utveckla, de målen arbetar vi tematiskt med under läsåret 2022/2023.

För att ta reda på och synliggöra barnens erfarenheter och kunnande använder vi oss av observationer, dokumentationer och samtal. I vår undervisning tar vi hänsyn till barnens erfarenheter och kunnande för att planera innehållet. Vi vill utmana barnen i deras lärande och utgår därför ifrån Vygotskys teori om den proximala utvecklingszonen. Begreppet proximala utvecklingszonen kan beskrivas som förhållandet mellan vad barnet kan göra själv och vad barnet kan genomföra i samspel med andra barn och vuxna. Det handlar om att utmana barn på rätt nivå så att de lyckas nå en högre nivå i sitt lärande.

Utifrån utvecklingspedagogisk teori tar vi hjälp av bland annat följande punkter när vi planerar undervisningen:

- att arbetet med barnen är planerat och väl förberett
- att utgångspunkten är barnens erfarenhetsvärld
- att läraren kommunicerar med enskilda barn på olika sätt
- att läraren lyfter fram mångfalden i barnens sätt att uttrycka något
- att olika situationer skapas för att problematisera kring olika innehåll
- att läraren fångar upp de tillfällen som uppstår spontant

(Karin Gustafsson och Elisabeth Mellgren, Göteborgs universitet
Utvecklingspedagogik – lärande för hållbar utveckling).

En central roll i Läroplan för förskolan är leken vilket även är en stor del i vår utbildning på Junibacken. Vårt arbetssätt och förhållningssätt främjar leken och inbjuder barnen till miljön och olika material. Genom att vi är närvarande i barnens lek kan vi vägleda barnen och vara förebilder i det sociala samspelet.

Efter frukost går samtliga barn ut på gården. Klockan 10.00 delar vi in barnen i åldersgrupper och erbjuder varierande aktiviteter. Alla barn blir sedda och det gör det lättare för barnen att få sina röster hörda vilket främjar barnens lek och lärande. Det skapas en gemenskap och känsla av tillhörighet då barnen delas upp i mindre grupper. Vi har sett barn som blommat ut mer vid dessa tillfällen där det är mindre barn. Vi har blivit mer lyhörda på att ge barnen mer inflytande och delaktighet. Vi pedagoger har blivit mer medvetna och uppmärksamma på att låta barnen vara ännu mer delaktiga, ex: när barnen ger förslag på aktiviteter i den fria leken. Vi säger oftast ja. När vi säger nej så försöker vi att ge en bra förklaring till varför vi har sagt nej.

Lärmiljöer

Vi skapar en lärmiljö som ger barnen förutsättningar att utmanas och som väcker barns nyfikenhet. Vi vill att alla lärmiljöer ska vara tillgängliga, lockande, utmanande och inspirerande. Vårt mål är att lärmiljöerna ska bidra till barns utveckling och lärande som i sin tur utvecklar barnens lek och fantasi. Vi vill att lärmiljöerna ska bidra till att fånga barns intressen samt inspirera. Vi pedagoger vill "så små frön" som gör att barnen utmanas vidare och inspireras till nya upptäckter. Genom att "så små frön" ger vi barnen nya möjligheter till erfarenheter och kunskaper om sin omvärld.

Samarbete och kommunikation är grunden i vår utbildning. Det mesta materialet finns synligt och tillgängligt för barnen, de kan se och välja vad de vill göra. Miljöerna är inte statiska utan förändras utefter vad barnen leker och visar intresse för. Vi har en tillåtande och öppen miljö där barnens fantasi får mycket utrymme och där materialet bidrar till kreativitet. För att lärmiljön ska bli en del av vår undervisning krävs att vi har tänkt igenom, kopplat till mål och funderat på hur vi som vuxna ska förhålla oss.

Introduktion

På Junibackens förskola erbjuder vi en föräldraaktiv introduktion. Introduktionen består av totalt **10 dagar**. De tre första dagarna är vårdnadshavarna med och resterande sju dagar lämnas barnet, och vi rekommenderar en snabb och tydlig lämning. Det är en heldags introduktion, vilket innebär att föräldrar och barn är tillsammans hela vistelsen och får möjlighet att se utbildningen. Vår strävan är trygga vårdnadshavare = trygga barn. Under introduktionen tar vårdnadshavarna ansvar över barnet. Vi finns där för att observera hur barnet är och vad det behöver för att må så bra som möjligt. Det är viktigt att vårdnadshavarna är tillgängliga under alla introduktionsdagar. Under introduktionen har vi ett enskilt samtal om regler och rutiner på förskolan, och efter cirka sex veckor har vi ett uppföljningssamtal.

Rutiner

Under dagen har vi rutiner och struktur som främjar trygghet och gemenskap för alla på förskolan.

Dagsschema

06.00 förskolan öppnar

07.20-07.50 frukost

08.00-09.45 utomhuslek för alla barn

10.00-11.15 gruppaktiviteter med fruktstund

11.20-12.00 lunch

12.00 sova utomhus

12.15 barn som inte sover har utelek

14.00 beroende på årstid, har vi sagostund på storbildsskärm (polyglutt)

14.15-14.45 mellanmål

14.45 utomhus- eller inomhuslek beroende av årstid

18.00 förskolan stänger

Hej/hejdå

Vi på Junibackens förskola tycker att det är viktigt att möta upp barn och vårdnadshavare vid lämning och hälsa välkommen i tamburen. Barn som kommer från kl 08.00 lämnas utomhus. Vi vill ha en personlig kontakt för att veta om det är något som kan påverka barnets dag. Ett tydligt avsked där vårdnadshavaren går direkt när de sagt hejdå ser vi som viktigt då det underlättar för barnet. Vårt mål är att berätta för vårdnadshavaren om barnets dag och vi uppmuntrar dem att läsa vår dokumentation och övrig information i tamburen. Det finns även information att läsa på våra fönster, både på framsidan och baksidan. Vi ser mötet i tamburen som ett viktigt tillfälle där pedagoger och vårdnadshavare kan utbyta information.

Måltider

Måltiderna är ett viktigt inslag under dagen där vi har möjlighet att fånga pedagogiska moment. Både barn och pedagoger har sina bestämda platser vid lunch. Vid borden sitter barn i olika åldrar. Vi ser matsituationen som en fantastisk lärmiljö, där vi samtalar och samspelar med varandra. Här skapas många lärtillfällen till exempel inom språk, matematik och hälsa.

I så stor utsträckning som möjligt får barnen ta sin mat, bre sin smörgås, hälla upp mjölk eller vatten. Detta stärker barnens självkänsla (jag kan) och deras självständighet. Vi erbjuder bland annat flera smörknivar vid dagens alla måltider för att barnen ska få ta den tid de behöver. Vi uppmuntrar barnen att duka av efter färdig måltid. Vi pedagoger är viktiga förebilder och uppmuntrar barnen att våga ta av allt och smaka. Alla barn som vill får ett knäckebröd efter maten vid lunchen.

Vilan

Efter lunchen har vi vila för de barn som sover. Sovvilan sker utomhus i egen vagn.

Blöjbyte/toalett

Vid blöjbyte/toalettbesök läggs största vikt vid barnens integritet. I möjligaste mån är det känd personal som är med barnen. Vi arbetar för att barnen ska bli så självständiga som möjligt, men vi finns med och stöttar vid behov. Vi vill att blöjbyte/toalettbesök ska vara en lugn och behaglig stund för barnen. Då finns det goda möjligheter till lärtillfällen om till exempel kroppsdelar och klädesplagg. För att få en bra kösituation har vi bildstöd som innehåller turordningssiffror, på golvet framför toalettdörrarna.

Tamburen

I tamburen skapar vi viktiga lärtillfällen för att barnen ska kunna klä på- och av sig själva. Vi stöttar barnen och utefter deras egen förmåga och finns alltid till hands. Detta är ett ypperligt tillfälle för språk- och matematikutveckling. Vi använder oss av bildstöd i form av kläder- samt väderbilder för att underlätta påklädningen för barnen. Vi strävar efter att ha färre barn i tamburen för att ge de större möjlighet att bli mer självständiga.

Läroplan för förskolan Lpfö 18

1. Förskolans värdegrund och uppdrag

GRUNDLÄGGANDE VÄRDEN

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. Både ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv ska synliggöras i utbildningen.

Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

FÖRSTÅELSE OCH MEDMÄNSKLIGHET

Var och en som verkar i förskolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och verka för en hållbar utveckling.

Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för

skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Den ska ge barnen möjlighet att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor.

Det svenska samhällets ökande internationalisering ställer höga krav på människors förmåga att leva med och förstå de värden som ligger i en kulturell mångfald. Förskolan är en social och kulturell mötesplats som ska främja barnens förståelse för värdet av mångfald. Kännedom om olika levnadsförhållanden och kulturer kan bidra till att utveckla en förmåga att förstå och leva sig in i andra människors villkor och värderingar.

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för barnens förståelse för olika språk och kulturer, inklusive de nationella minoriteternas språk och kulturer. Av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk framgår att de nationella minoriteterna är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Samerna är även ett urfolk. Av språklagen (2009:600) framgår att de nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

SAKLIGHET OCH ALLSIDIGHET

Förskolan ska vara öppen för skilda uppfattningar. Alla som verkar i förskolan ska samtidigt hävda de grundläggande värden som anges i skollagen och denna läroplan och klart ta avstånd från sådant som strider mot dessa värden. Förskolan ska uppmuntra barnen att föra fram sina tankar och idéer och skapa förutsättningar för detta. Barnens åsikter ska tas tillvara i utbildningen och de ska få möjlighet att bilda sig egna uppfattningar och göra val utifrån sina egna förutsättningar. På så sätt kan barnen utveckla tilltro till sin egen förmåga samt bli delaktiga och utöva inflytande över utbildningen.

Barn i förskolan ska inte bli ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Därför ska undervisningen vara saklig, allsidig och ickekonfessionell.

Förhållningssättet hos alla som verkar i förskolan, och deras sätt att agera och tala om något, påverkar barnens förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle. Därför är alla som verkar i förskolan viktiga som förebilder.

EN LIKVÄRDIG UTBILDNING

Enligt skollagen ska utbildningen vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas. Den ska ta hänsyn till barns olika förutsättningar och behov och anpassas till alla barn i förskolan. Det innebär att utbildningen inte kan utformas på samma sätt överallt och att förskolans resurser därför inte ska fördelas lika.

Utbildningen ska ta sin utgångspunkt i läroplanen och det barnen visar intresse för samt i det kunnande och de erfarenheter som barnen tidigare har tillägnat sig. Den ska kontinuerligt utmana barnen vidare genom att inspirera till nya upptäckter och kunskaper. Förskolan ska särskilt uppmärksamma barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans eller särskilt stöd. Alla barn ska få en utbildning som är utformad och anpassad så att de utvecklas så långt som möjligt. Barn som

tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans ska få detta utformat utifrån sina egna behov och förutsättningar.

Förskolan ska aktivt och medvetet främja alla barns lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Förskolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar barnens utveckling, val och lärande. Hur förskolan organiserar utbildningen, hur barnen blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på barnen bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Förskolan ska därför organisera utbildningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans, samt prövar och utvecklar sina förmågor och intressen, med samma möjligheter och på lika villkor, oberoende av könstillhörighet.

FÖRSKOLANS UPPDRAG

Helhetssyn

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska förskolan främja barnens utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsställande människor och samhällsmedlemmar.

I utbildningen ingår undervisning. Undervisning innebär att stimulera och utmana barnen med läroplanens mål som utgångspunkt och riktning, och syftar till utveckling och lärande hos barnen. Undervisningen ska utgå från ett innehåll som är planerat eller uppstår spontant eftersom barns utveckling och lärande sker hela tiden. Förskollärare ska ansvara för det pedagogiska innehållet i undervisningen och för att det målinriktade arbetet främjar barns utveckling och lärande. Förskollärare har därmed ett särskilt ansvar i utbildningen som arbetslaget genomför gemensamt. I undervisningen medverkar även andra i arbetslaget, t.ex. barnskötare, till att främja barns utveckling och lärande.

Förskolan ska vara en levande social gemenskap som ger trygghet samt vilja och lust att lära. Barn skapar sammanhang och mening utifrån sina erfarenheter och sätt att tänka. Därför ska de i förskolan möta respekt för sin person och sitt sätt att tänka och förstå sin omvärld. Alla som arbetar i förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla tillit och självförtroende. De ska uppmuntra barnens nyfikenhet, kreativitet och intresse. Barnens rätt till kroppslig och personlig integritet ska också respekteras. Det gäller bland annat i den dagliga omsorgen och i frågor om dokumentation.

Utbildningen i förskolan ska planeras och genomföras på ett sådant sätt så att den främjar barnens utveckling, hälsa och välbefinnande. Förskolan ska erbjuda barnen en god miljö och en väl avvägd dagsrytm med både vila och aktiviteter som är anpassade efter deras behov och vistelsetid. Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem att samspeka och att utforska omvärlden samt stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation.

Miljön i förskolan ska erbjuda alla barn varierade aktiviteter i olika sammanhang. Många valmöjligheter ger ökade förutsättningar för barnen att bredda sina lekmönster och val av aktiviteter. Det är viktigt att alla som arbetar i förskolan bidrar

till att barnen oavsett könstillhörighet ges förutsättningar för utvidgade upplevelser och uppfattningar om sina möjligheter. Förskolans miljö ska inspirera och utmana barnen att bredda sina förmågor och intressen utan att begränsas av könsstereotypa uppfattningar.

Förskolan ska samarbeta med hemmen för att ge barnen möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar. Förskolan ska tydliggöra för barnen och barnens vårdnadshavare vilka mål utbildningen har. Detta är en förutsättning för deras möjlighet till inflytande och förståelse för förskolans uppdrag. Det är viktigt att alla som ingår i arbetslaget har förmåga att förstå och samspela med barnen och att skapa tillitsfulla relationer med hemmen, så att förskoletiden blir positiv för barnen.

Lek är grunden för utveckling, lärande och välbefinnande

För barn är det lek i sig som är viktigt. I lek får barnen möjlighet att imitera, fantisera och bearbeta intryck. På så sätt kan de bilda sig en uppfattning om sig själva och andra människor. Lek stimulerar fantasi och inlevelse. Lek kan också utmana och stimulera barnens motorik, kommunikation, samarbete och problemlösning samt förmåga att tänka i bilder och symboler. Därför är det viktigt att ge barnen tid, rum och ro att hitta på lekar, experimentera och uppleva.

Lek ska ha en central plats i utbildningen. Ett förhållningssätt hos alla som ingår i arbetslaget och en miljö som uppmuntrar till lek bekräftar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande.

Barnen ska ges förutsättningar både för lek som de själva tar initiativ till och som någon i arbetslaget introducerar. Alla barn ska ges möjlighet att delta i gemensamma lekar utifrån sina förutsättningar och sin förmåga. När någon i arbetslaget följer eller leder lek på lämpligt sätt, antingen utanför leken eller genom att själva delta, kan faktorer som begränsar leken uppmärksammas samt arbetssätt och miljöer som främjar lek utvecklas. Genom en aktiv närvaro är det möjligt att stödja kommunikationen mellan barnen samt förebygga och hantera konflikter.

Kommunikation och skapande

Språk, lärande och identitetsutveckling hänger nära samman. Förskolan ska därför lägga stor vikt vid att stimulera barnens språkutveckling i svenska, genom att uppmuntra och ta tillvara deras nyfikenhet och intresse för att kommunicera på olika sätt. Barnen ska erbjudas en stimulerande miljö där de får förutsättningar att utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala om litteratur och andra texter. Utbildningen ska ge barnen förutsättningar att kunna tänka, lära och kommunicera i olika sammanhang och för skilda syften. Därigenom läggs grunden till att barnen på sikt tillägnar sig de kunskaper som alla i samhället behöver. Förmåga att kommunicera, söka ny kunskap och samarbeta är nödvändig i ett samhälle som präglas av stort informationsflöde och kontinuerlig förändring.

Barn som tillhör de nationella minoriteterna, där urfolket samer ingår, ska även stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Förskolan ska därigenom bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

För döva barn, barn med hörselnedsättning och barn som av andra skäl har behov av teckenspråk ska språkutvecklingen främjas i det svenska teckenspråket.

Barn med annat modersmål än svenska ska ges möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

I förskolans uppdrag ingår att överföra och utveckla ett kulturarv – värden, traditioner och historia, språk och kunskaper – från en generation till nästa. Förskolan ska också se till att olika kulturer synliggörs i utbildningen.

Barnen ska ges tid, rum och ro till eget skapande. De ska få möjlighet att utforska, reflektera kring och beskriva sin omvärld. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Detta innebär att barnen ska få möjlighet att konstruera, forma och skapa genom att använda olika material och tekniker, såväl digitala som andra. På så sätt är skapande både ett innehåll och en metod i förskolan för att främja barnens utveckling och lärande.

Utbildningen i förskolan ska ge barnen möjlighet att använda matematik för att undersöka och beskriva sin omvärld samt lösa vardagliga problem. Utbildningen ska också ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens genom att ge dem möjlighet att utveckla en förståelse för den digitalisering de möter i vardagen. Barnen ska ges möjlighet att grundlägga ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att de på sikt ska kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.

Hållbar utveckling samt hälsa och välbefinnande

En positiv framtidstro ska prägla utbildningen. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till sin omgivande miljö och till natur och samhälle. Barnen ska också ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig.

Utbildningen ska ta tillvara barnens nyfikenhet samt utmana och stimulera deras intresse för och kunskaper om natur, samhälle och teknik.

Barnen ska få förutsättningar att utveckla en allsidig rörelseförmåga genom att ges möjlighet att delta i fysiska aktiviteter och vistas i olika naturmiljöer. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och därigenom utveckla sitt intresse för att vara fysiskt aktiva. När fysisk aktivitet, näringsriktiga måltider och hälsosam livsstil är en naturlig del av barnens dag kan utbildningen bidra till att barnen förstår hur detta kan påverka hälsa och välbefinnande.

Utbildningen ska ge varje barn möjligheter att utforska, ställa frågor och samtala om företeelser och samband i omvärlden och på så sätt utmana och stimulera deras intresse för hälsa och välbefinnande samt för hållbar utveckling.

OMSORG, UTVECKLING OCH LÄRANDE

Förskolan ska erbjuda barnen en trygg omsorg och har en viktig roll för att bidra till att grundlägga barnens trygghet och självkänsla. Utbildningen ska präglas av omsorg om barnets välbefinnande och trygghet. Alla barn ska få uppleva den tillfredsställelse och glädje det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och att vara en tillgång i gruppen. Förskolan ska ge barnen möjlighet att utveckla en positiv uppfattning om sig själva som lärande och skapande individer. Därför ska barnen få möjligheter att upptäcka och förundras, pröva och utforska samt tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter.

Förskolan ska stimulera varje barns utveckling och lärande. Utbildningen ska alltid vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet när det gäller såväl innehåll som arbetssätt. Barnen ska ges förutsättningar för bildning, tänkande och kunskapsutveckling utifrån olika aspekter såsom intellektuella, språkliga, etiska, praktiska, sinnliga och estetiska. Detta förutsätter att alla i arbetslaget deltar i en aktiv diskussion om barnens lärande och om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden. Olika aspekter på kunskap är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Kunskap är inget entydigt begrepp. Kunskap kommer till uttryck i olika former – såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet – som förutsätter och samspelar med varandra. Förskolans arbete ska inriktas på att ge utrymme för olika kunskapsformer och att skapa ett lärande där dessa former balanseras och blir till en helhet. Med ett temainriktat arbetssätt kan barnens lärande bli mångsidigt och sammanhängande.

Utbildningen ska ta tillvara barnens egna erfarenheter, behov och det de visar intresse för. Men barnen ska också kontinuerligt utmanas vidare utifrån läroplanen genom att inspireras till nya upptäckter och kunskaper. Förskolan ska bidra till kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande samt förbereda för fortsatt utbildning.

Förskolan ska stimulera barnens kreativitet, nyfikenhet och självkänsla. Barnen ska få möjlighet att förundras och utveckla sin förmåga att utforska, kommunicera och reflektera. Utbildningen ska stimulera barnen till att ta initiativ och ansvar samt ge dem möjlighet att arbeta både självständigt och tillsammans med andra. Utbildningen ska uppmuntra och utmana barnen att pröva sina egna och andras idéer, lösa problem och omsätta idéerna i handling.

Barngruppen och samspelet mellan barnen är en viktig och aktiv del i barnens utveckling och lärande i förskolan. Undervisningen ska baseras på såväl att barnen lär tillsammans och av varandra som samspelet mellan vuxna och barn. Alla som ingår i arbetslaget ska därför vara uppmärksamma på alla barns möjligheter till samspel mellan enskilda barn, i barngruppen och med de vuxna.

Barnen lär sig genom lek, socialt samspel, utforskande och skapande men också genom att iaktta, samtala och reflektera. Barnens lärande kan bli mångsidigt och sammanhängande om arbetssätten varierar och miljön är utmanande och stimulerande samt lockar till lek och aktivitet. Utbildningen ska ge utrymme för

barnens egna initiativ, fantasi och kreativitet. Barnen ska kunna växla mellan olika aktiviteter under dagen, både utomhus och inomhus och i varierande miljöer.

VARJE FÖRSKOLAS UTVECKLING

Utbildningen i förskolan ska utvecklas så att den svarar mot de nationella målen. Huvudmannen har ett ansvar för att så sker. Rektorns ledning samt förskollärares ansvar för att undervisningen bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och arbetslagets uppdrag att främja barns utveckling och lärande är förutsättningar för att utbildningen ska utvecklas och hålla hög kvalitet. En sådan utveckling kräver att rektorn och alla som ingår i arbetslaget systematiskt och kontinuerligt dokumenterar, följer upp, utvärderar och analyserar resultaten i utbildningen.

Under följande rubriker, *Normer och värden, Omsorg, utveckling och lärande, Barns delaktighet och inflytande, Förskola och hem, Övergång och samverkan, Uppföljning, utvärdering och utveckling*, från läroplanens andra kapitel, synliggörs hur vi på Dungens förskola arbetar med att ge varje barn förutsättningar att utveckla läroplanens mål. Därmed arbetar vi likväl för att uppfylla läroplanens första kapitel Förskolans värdegrund och uppdrag.

2. Mål och riktlinjer

Målen anger inriktningen på utbildningen i förskolan och därmed den förväntade kvalitetsutvecklingen i utbildningen samt hur denna bidrar till varje barns utveckling och lärande.

Riktlinjerna anger förskollärares ansvar för att undervisningen bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Riktlinjerna anger också uppdraget för var och en i arbetslaget, där förskollärare, barnskötare och annan personal kan ingå, att erbjuda varje barn en trygg omsorg samt främja alla barns utveckling och lärande.

Alla som arbetar i förskolan ska följa de normer och värden som förskolans läroplan anger och bidra till att genomföra förskolans uppdrag.

2.1 NORMER OCH VÄRDEN

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att efterhand omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.

Mål

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,

- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna, och
- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.

Riktlinjer

Förskollärare ska ansvara för att

- barnen får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde,
- tillämpa ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar,
- aktivt inkludera ett jämställdhetsperspektiv så att alla barn får likvärdiga möjligheter till utvidgade perspektiv och val oavsett könstillhörighet, och
- utveckla normer och förhållningssätt för arbetet och samvaron i barngruppen.

Arbetslaget ska

- visa respekt för individen och medverka till att skapa ett demokratiskt klimat, där barnen får möjlighet att känna samhörighet och utveckla ansvar och solidaritet,
- samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,
- medvetet och aktivt arbeta med jämställdhet, • stimulera barnens samspel samt hjälpa och stödja dem att bearbeta konflikter, reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra,
- uppmärksamma och problematisera etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- uppmärksamma barnen på att människor kan ha olika värderingar som styr deras uppfattningar och handlingar och samtidigt förankra de grundläggandena värdena, och
- samarbeta med vårdnadshavare, samt diskutera regler och förhållningssätt i för skolan med vårdnadshavare, för att främja barnets utveckling till en ansvarskännande människa och samhällsmedlem.

Förskolan Junibacken arbetar på följande sätt för att ge varje barn förutsättningar att utveckla målen

- I utbildningen är vi vuxna förebilder, både hur vi är och agerar gentemot barnen och varandra.
- Vi tar hänsyn till och bemöter varje individ i olika situationer.
- Vi är lyhörda för etiska frågor som uppstår och reflekterar över dessa.

- Vi är delaktiga och närvarande i leken där det finns möjlighet att vägleda barnen vid behov.
- Vid konflikter som barnen inte själva kan lösa finns vi vuxna i närheten för att stötta.
- Vi hjälper barnen att förstå konsekvenser av sitt handlande.
- Vi hjälper barn att sätta ord på sina och andras känslor.
- Vi arbetar utifrån Junibackens plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- I vår verksamhet uppmuntrar vi barnen att vara en bra kompis och strävar efter att barnen ska hjälpa varandra.
- Vi arbetar med hållbar utveckling där barnen är delaktiga.
- Vi ser och bemöter barnen som individer och inte utifrån traditionella könsroller.
- Vi har skapat goda förutsättningar för barnen där de tillåts ha ett öppet sinne och förhållningssätt gentemot alla människor. Vi fortsätter att ha ett utforskande arbetssätt där barn och pedagoger tillsammans samtalar om olika frågeställningar och dilemman i vardagen.

2.2 OMSORG, UTVECKLING OCH LÄRANDE

Utbildningen i förskolan ska bidra till att barnet utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att leka och lära ska vara grunden för utbildningen. Den ska präglas av att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Utbildningen i förskolan ska ta sin utgångspunkt i läroplanen samt barnens behov, erfarenheter och det de visar intresse för. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas tillvara för att skapa mångfald i lärandet.

Mål

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet,
- självständighet och tillit till sin egen förmåga,
- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler,
- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar,
- fantasi och föreställningsförmåga,
- motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande,

- förmåga att använda och förstå begrepp, se samband och upptäcka nya sätt att förstå sin omvärld,
- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,
- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa,
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,
- intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap,
- sin kulturella identitet samt kunskap om och intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet,
- både det svenska språket och det egna nationella minoritetsspråket, om barnet tillhör en nationell minoritet,
- både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska,
- svenskt teckenspråk, om barnet har hörselnedsättning, är dövt eller av andra skäl har behov av teckenspråk,
- förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar,
- förståelse för rum, tid och form, och grundläggande egenskaper hos mängder, mönster, antal, ordning, tal, mätning och förändring, samt att resonera matematiskt om detta,
- förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,
- förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling,
- förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,
- förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik,
- förmåga att upptäcka och utforska teknik i vardagen, och

- förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

Riktlinjer

Förskollärare ska ansvara för att varje barn

- upplever att det är roligt och meningsfullt att lära sig nya saker,
- får nya utmaningar som stimulerar lusten att erövra nya erfarenheter och kunskaper,
- får förutsättningar för att utvecklas, leka och lära och samtidigt stimuleras att använda hela sin förmåga,
- erbjuds en god omsorg med balans mellan aktivitet och vila,
- utmanas och stimuleras i sin motoriska, sociala, emotionella och kognitiva utveckling,
- får goda förutsättningar att bygga upp tillitsfulla relationer och känna sig trygga i gruppen,
- utmanas och stimuleras i sin utveckling av språk och kommunikation samt matematik, naturvetenskap och teknik, och
- får använda digitala verktyg på ett sätt som stimulerar utveckling och lärande.

Arbetslaget ska

- verka för en god och tillgänglig miljö för omsorg, lek, rörelse, utveckling och lärande,
- inspirera och utmana barnen att bredda sina förmågor och intressen på ett sätt som går utöver könsstereotypa val,
- ta vara på barnens kunskaper, vetgirighet, vilja och lust att leka och lära samt stärka barnets tillit till sin egen förmåga,
- uppmärksamma samt ge ledning och stimulans till alla barn samt särskilt stöd till de barn som av olika skäl behöver det i sin utveckling,
- utmana barnens nyfikenhet och förståelse för språk och kommunikation samt för matematik, naturvetenskap och teknik,
- skapa förutsättningar för barnen att utveckla sin förmåga att kommunicera, dokumentera och förmedla upplevelser, erfarenheter, idéer och tankar med hjälp av olika uttrycksformer, såväl med som utan digitala verktyg,
- skapa förutsättningar för barnen att förstå hur deras egna handlingar kan påverka miljön och bidra till en hållbar utveckling, och
- skapa förutsättningar för barnen att lära känna sin närmiljö och de samhällsfunktioner som har betydelse för det dagliga livet samt att ta del av det lokala kulturlivet.

Förskolan Junibacken arbetar på följande sätt för att ge varje barn förutsättningar att utveckla målen

- Vår intention är att alla barn ska känna sig sedda och hörda av andra barn och vuxna i utbildningen.
- Vi uppmuntrar barnen till samtal och dialog. Bland annat genom att de får säga sitt namn och få ögonkontakt, vilket ökar barnets tillit till sin egen förmåga.
- I vår utbildning ingår barnen i åldersindelade grupper, dvs 1-4år, dock ser vi oss som en enhet.
- Vi uppmuntrar barnen till att använda sin fantasi och lust att lära, bl a genom att vi vuxna ställer följdfrågor som utmanar barnens idéer och fantasi.
- Vi uppmärksammar och uppmuntrar barnen till en hälsosam vardag genom att vi bl a har rörelseaktivitet minst en gång i veckan samt att vi ingår i ett PULS-projekt.
- Vi erbjuder barnen både en inomhus- och utomhusmiljö som stimulerar barnens fin- och grovmotorik.
- Barnen erbjuds en lustfylld lärmiljö som innehåller en stor variation av material som kan användas med hjälp av olika redskap och tekniker.
- Barnen får möjlighet att uppleva och kommunicera med varandra med hjälp av olika uttrycksformer, exempelvis bild, sång, musik, skapande och drama.
- Vår undervisning genomsyras av positivitet, kreativitet och glädje.
- Barnen ges möjlighet till att samtala, tolka och uppleva bilder,
- Vi tar tillvara på barnens intressen gällande bilder, texter och berättelser, såväl digitala som andra.
- I vår utbildning och undervisning använder vi bland annat böcker, flano-sagor och digitala appar.
- Genom att digitala verktyg till exempel Ipads finns tillgängliga för barnen får de möjlighet att utveckla sitt intresse för digitala verktyg och dess användning. Digitala verktyg har blivit ett naturligt inslag i utbildningen och används för att utveckla barns intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier. Digitala verktyg är ett komplement till övrig utbildning, där pedagoger och barn tillsammans utforskar och lär.
- Vi använder oss av skriftspråk, bild, text och symboler i vår utbildning.
- Vi erbjuder barnen möjligheter till att utveckla ett nyanserat talspråk och ökat ordförråd. Bland annat genom små grupper där alla har möjlighet till talutrymme.
- Barns språkutveckling främjas under ett heldagsperspektiv. Därför är det av stor vikt att vi pedagoger skapar tid, utrymme och möjligheter för barnen att på ett lustfyllt sätt få utvecklas till att bli sociala samhällsmedborgare. Genom att skapa mindre gruppkonstellationer och vara närvarande och lyhörda

pedagoger, kan vi stärka och säkerställa att barnen erbjuds goda möjligheter till en rik språkutveckling.

- Före Bornholmsmodellen – rim, ramsor, långa och korta ord, meningar, sammansatta ord,
- Babblarna
- Högläsning.
- Vi har möjlighet att erbjuda digitala böcker på barnens modersmål.
- Vi använder oss av bildstöd på bl.a. väggar.
- Vi pratar om traditioner och uppmärksammar/firar advent, jul, påsk, midsommar
- Barnen får möjlighet att undersöka, använda och uttrycka vardagsmatematik.
- I vår undervisning använder vi oss av "matte på burk".
- Barn får möjlighet att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp.
- Temaveckor med inriktning NTA (naturvetenskap och teknik för alla)
- Barn ges möjlighet till att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.
- Barnen får möjlighet att upptäcka och utforska teknik i vardagen.
- Vi uppmuntrar till ett förhållningssätt där vi ska vara rädda om och respektera djur och natur.

2.3 BARNES DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.

Mål

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation,
- förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan, och
- förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem.

Riktlinjer

Förskollärare ska ansvara för att varje barn

- får ett reellt inflytande över arbetssätt och innehåll.

Arbetslaget ska

- främja barnens förmåga att vara delaktiga och utöva inflytande över sin utbildning,
- respektera varje barns rätt att uttrycka sina åsikter med olika uttrycksformer samt säkerställa att barnens uppfattningar och åsikter tas tillvara och kommer till uttryck i utbildningen,
- främja barnens förmåga att ta ansvar för sig själva och för samvaron i barngruppen,
- säkerställa att alla barn får lika stort inflytande över och utrymme i utbildningen oavsett könstillhörighet, och
- förbereda barnen för delaktighet och ansvar och för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle.

Förskolan Junibacken arbetar på följande sätt för att ge varje barn förutsättningar att utveckla målen

- Vi ger barnen utrymme till att berätta och göra egna val i utbildningen.
- Barnen ges goda möjligheter att utveckla ansvarsförmåga, gemenskap och visa hänsyn mot människor, djur och natur.
- Vi pedagoger har blivit mer medvetna och lyhörda inför barnens tankar, åsikter och förslag. Vi fortsätter att utveckla våra lärmiljöer utifrån vad vi ser att barnen visar intresse och nyfikenhet kring. Vi fortsätter att ge barnen inflytande och delaktighet i vår utbildning. För att säkerställa att barnen ges möjligheter till inflytande och delaktighet så tänker vi att anteckningar och digitala verktyg (ipad) kan bli ett hjälpande verktyg i vårt arbete.

2.4 FÖRSKOLA OCH HEM

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.

Riktlinjer

Förskollärare ska ansvara för att

- utvecklingssamtalets innehåll, utformning och genomförande överensstämmer med de nationella målen, och
- vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i utvärderingen av utbildningen.

Arbetslaget ska

- ta ansvar för att utveckla en tillitsfull relation mellan förskolan och hemmen,

- vara tydliga i fråga om mål och innehåll i utbildningen för att skapa förutsättningar för barns och vårdnadshavares möjligheter till inflytande,
- föra fortlöpande samtal med barns vårdnadshavare om barnets trivsel, utveckling och lärande samt genomföra utvecklingssamtal, och
- hålla sig informerade om barns personliga omständigheter med respekt för barnens integritet.

Förskolan Junibacken arbetar på följande sätt för att uppfylla riktlinjerna

- Förskollärare ansvarar för utvecklingssamtalets innehåll och upplägg och att de överensstämmer med de nationella målen och möjlighet till utvärdering av utbildningen ges till vårdnadshavare bland annat i form av enkätundersökning
- Alla i arbetslaget ansvarar för att utveckla en god relation mellan förskola och hem.
- Alla i arbetslaget för en kontinuerlig dialog om barnets trivsel, utveckling, lärande samt personliga omständigheter med respekt för barnets integritet.
- Alla i arbetslaget ska möjliggöra barns och vårdnadshavares inflytande genom att vara tydliga gällande mål och innehåll i utbildningen

2.5 ÖVERGÅNG OCH SAMVERKAN

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.

Riktlinjer

Förskollärare ska ansvara för att

- i samverkan med förskollärare och lärare i förskoleklassen, skolan och fritidshemmet, utbyta kunskaper och erfarenheter samt information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande, och
- vid övergångar särskilt uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling.

Arbetslaget ska

- i samverkan med förskollärare och lärare i förskoleklassen, skolan och fritidshemmet förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar.

Förskolan Junibacken arbetar på följande sätt för att uppfylla riktlinjerna

- Förskollärare ansvarar för att i samverkan med förskollärare (pedagoger) i 5-årsgruppen Lyan utbyta kunskaper och erfarenhet om barns utveckling om lärande och särskilt uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd
- Arbetslaget förbereder barnen och vårdnadshavare inför övergångar i samverkan med förskollärare i 5-årsgruppen.

2.6 UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING OCH UTVECKLING

Alla som ingår i arbetslaget ska utifrån sina roller genomföra utbildningen i enlighet med de nationella målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra utbildningen och därmed öka måluppfyllelsen.

För att stödja och utmana barn i deras lärande behövs kunskap om varje barns erfarenheter, kunnande och delaktighet samt inflytande över och intresse för de olika målområdena. Det behövs också kunskap om hur barns utforskande, frågor, erfarenheter och engagemang tas tillvara i verksamheten, hur deras kunnande förändras samt när de upplever verksamheten som intressant, rolig och meningsfull.

Syftet med utvärdering är att få kunskap om hur förskolans kvalitet, dvs. verksamhetens organisation, innehåll och genomförande kan utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande. Det handlar ytterst om att utveckla bättre arbetsprocesser, kunna bedöma om arbetet sker i enlighet med målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra förutsättningarna för barn att leka, lära, utvecklas, känna sig trygga och ha roligt i förskolan. Det är analyserna av utvärderingens resultat som pekar ut väsentliga utvecklingsområden. All form av utvärdering ska utgå från ett tydligt barnperspektiv. Barn och föräldrar ska vara delaktiga i utvärdering och deras röster ska lyftas fram.

Riktlinjer

Förskollärare ska ansvara för att

- varje barns utveckling och lärande kontinuerligt och systematiskt följs, dokumenteras och analyseras för att det ska vara möjligt att utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål,
- dokumentation, uppföljning, utvärdering och analys omfattar hur läroplanens mål integreras med varandra och bildar en helhet i utbildningen,

- kritiskt granska att de utvärderingsmetoder som används utgår från de grundläggande värden och intentioner som uttrycks i läroplanen,
- resultat från uppföljningar och utvärderingar systematiskt och kontinuerligt analyseras i syfte att utveckla förskolans kvalitet och därmed barnens möjligheter till omsorg samt förutsättningar för utveckling och lärande, och
- analysen används för att vidta åtgärder för att förbättra utbildningen.

Arbetslaget ska

- kontinuerligt och systematiskt följa, dokumentera och analysera varje barns utveckling och lärande för att göra det möjligt att följa barns förändrade kunnande samt utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål,
- följa upp och utvärdera hur barnen har möjlighet till inflytande över utbildningen samt hur utbildningen tar tillvara barnens behov, intressen, uppfattningar och åsikter,
- följa upp och utvärdera vårdnadshavares möjligheter till inflytande, och
- analysera resultaten av uppföljningar och utvärderingar i syfte att utveckla förskolans kvalitet och därmed barnens möjligheter till omsorg samt förutsättningar för utveckling och lärande.

2.7 FÖRSKOLLÄRARES ANSVAR I UNDERVISNINGEN

Undervisningen i förskolan ska ske under ledning av förskollärare och syfta till barns utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden. Förskollärare ska leda de målstyrda processerna och i undervisningen ansvara för att

- omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet,
- planering och genomförande utgår från läroplanen och från det kunnande och de erfarenheter som barnen tidigare har tillägnat sig,
- spontant uppkomna aktiviteter och intressen, vardagliga aktiviteter och rutiner i förskolan blir en del av undervisningen, och
- utveckla pedagogiskt innehåll och miljöer som inspirerar till utveckling och lärande och som utmanar och stimulerar barnens intresse och nyfikenhet samt håller kvar deras uppmärksamhet.

2.8 REKTORNS ANSVAR

Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal vid förskoleenheten har rektorn det övergripande ansvaret för att utbildningen som

helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har ansvaret för förskolans kvalitet och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen systematiskt och kontinuerligt och därmed verka för ökad måluppfyllelse,
- genomföra det systematiska kvalitetsarbetet under medverkan av förskollärare, barnskötare och övrig personal samt säkerställa att barnens vårdnadshavare ges möjlighet att delta i kvalitetsarbetet,
- inkludera arbetet med jämställdhet i det systematiska kvalitetsarbetet,
- förskolans arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling genomförs och dokumenteras fortlöpande,
- förskollärare ges förutsättningar att ansvara för undervisningen,
- varje barn tillsammans med vårdnadshavare får en god introduktion i förskolan, • förskolans arbetsformer utvecklas för att gynna barnens inflytande, • en god och tillgänglig miljö utformas, med tillgång till såväl digitala som andra lärverktyg, • utbildningen utformas så att barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling får det stöd och de utmaningar de behöver,
- utforma utbildningen och anpassa resursfördelningen så att alla barn får det stöd och de utmaningar de behöver för utveckling och lärande,
- samarbetsformer utvecklas med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande,
- samverkan kommer till stånd med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att skapa förutsättningar för en samsyn och ett förtroendefullt samarbete,
 - utveckla formerna för samarbete mellan förskolan och vårdnadshavare och informera dem om förskolans mål och sätt att arbeta, och
- förskollärare, barnskötare och övrig personal får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.